

Alþingi
Hildur Eva Sigurðardóttir
nefndarritari
v/Austurvöll
150 Reykjavík

Reykjavík, 17. maí 2010
Tilvísun: HI10050067/0.3

Efni: Umsögn Háskóla Íslands um frumvarp til laga um erfðabreyttar lifverur, 516. mál.

Háskóla Íslands hefur borist framangreint frumvarp til umsagnar. Frumvarpið var sent deildarforseta lif- og umhverfisvísindadeildar háskólans og fylgir umsögn hans með í afriti. Vísar háskólinn til þess sem þar kemur fram. Jafnframt vísar háskólinn til fyrri umsagnar um sama frumvarp sem send var umhverfisnefnd Alþingis 22. júní 2009.

Virðingarfyllt
f.h. Háskóla Íslands

Ingibjörg Halldórsdóttir
Lögfræðingur

LÍFFRÆDISTOFNUN HÁSKÓLANS

Sturlugötu 7, 101 Reykjavík

Sími: 525 4627

Bréfasími: 525 4069

14. maí 2010

Umsögn vegna frumvarps til laga um breytingu á lögum nr. 18/1996.

Þetta er öðru sinni sem frumvarp þetta berst til Líffræðistofnunar til umsagnar en hinn 18. júní 2009 sendi Dr. Ólafur S. Andrésson, prófessor í erfðafræði, meðfylgjandi umsögn til yfirstjórnar Háskóla Íslands.

Þar sem mér sýnist sem texti frumvarpsins hafi ekki tekið neinum meginbreytingum vil ég vísa aftur til umsagnar Ólafs þess efnis að almennt eru breytingarnar til bóta. Ég vil einnig taka undir orð Ólafs um aðkomu vísindasamfélagsins. Það er lyklatríði þegar kemur að framkvæmd laganna að stjórnsýsluákvæðanir byggji á samráði við færustu vísindamenn og þannig tryggt að besta fáanlega þekking liggji til grundvallar. Þetta er t.d. mjög mikilvægt þegar að því kemur að umgangast þau meginhugtök, varúðarregluna og sjálfbæra þróun, sem vísað er í í 1. grein frumvarpsins. Í skilgreiningunni á varúðarreglunni sem Ólafur vitnar til er það skýrt hvernig tilvísun til hennar verður að byggja á bestu vísindalegri þekkingu.

Það er greinilegt að það eru ýmsar útgáfur af varúðarreglunni á sveimi. Í greinargerð með frumvarpinu er þetta sagt um varúðarregluna: *“Hún felur í sér að þar sem hættu er á alvarlegu eða óbætanlegu tjóni skuli ekki beita skorti á vísindalegri fullvissu sem rökum til að fresta kostnaðarhagkvæmum aðgerðum sem koma í veg fyrir umhverfisspjöll. Þetta má líka orða þannig að þegar fyrir hendi er vísindaleg óvissa um afleiðingar framkvæmda fyrir umhverfið, skuli náttúran njóta vafans. Þannig skal, eins nafn reglunnar ber með sér, fara fram af varúð.”* Fyrsta setningin er illskiljanleg vegna orskrípisins “kostnaðarhagkvæmur”. Hver skyldi vilja fresta aðgerðum sem bæði eru hagkvæmar og koma í veg fyrir umhverfisspjöll?! Mér virðist sem skilgreiningin sem

Ólafur vitnar til sé miklu gagnsærri og ólíklegri til að leiða til deilna um túlkun heldur en ofangreindar skilgreiningar sem frumvarpið styðst við.

Sigurður S. Snorrason, prófessor og deildarforseti líf- og umhverfisvísindadeildar

LÍFFRÆDISTOFNUN HÁSKÓLANS
Sturlugötu 7, 101 Reykjavík
Sími: 525 4627
Bréfasími: 525 4069

18. júní 2009

Umsögn vegna frumvarps til laga um breytingu á lögum nr. 18/1996.

Breytingartillögur frumvarpsins eru almennt til bóta, einkum hvað varðar betra upplýsingaflæði og aðkomu almennings. Þessar breytingar munu reyna á málefnalega og vísindalega umfjöllun, einkum hvað varðar varúðarregluna svonefndu, en túlkun hennar veldur gjarnan deilum. Af lagasetningu og umfjöllun á alþjóðavettvangi er ljóst að varúðarreglan er m.a. reist á ríkjandi vísindalegri afstöðu, eða bestu fánlegri vísindalegri þekkingu. Þetta er gjarnan orðað á þann veg að séu ekki vísindaleg rök fyrir því að framkvæmd muni ekki valda almenningsþjáningu eða umhverfi tjóni (þegar á heildina er litið – að mati vísindasamfélagsins) þá falli sönnunarbyrðin á framkvæmdaaðila.

Aðkoma vísindasamfélagsins er og verður lykilatriði í málefnalegri umfjöllun og í ákvarðanatöku um erfðabreyttar lífverur, en þessu atriði er ekki gefinn mikill gaumur í frumvarpinu eða athugasemdum með því. Úr því má t.d. bæta með umfjöllun um skipan og hlutverk ráðgjafarnefndar og umsagnaraðila.

“The precautionary principle is a moral and political principle which states that if an action or policy might cause severe or irreversible harm to the public or to the environment, in the absence of a scientific consensus that harm would not ensue, the burden of proof falls on those who would advocate taking the action.”
(wikipedia.org/wiki/Precautionary_principle – sótt 18/06/2009)

Ólafur S. Andrésson, prófessor í erfðafræði og námsbrautarstjóri líffræði